บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตการศึกษา 2 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

1. รายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ขนาดของโรงเรียนประถมศึกษา ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารโรงเรียน และจังหวัดที่ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงาน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้แก่ การวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตการศึกษา 2 ด้านวิชาการ ด้านกิจการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านธุรการและการเงิน ด้านอาคารสถานที่ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตการศึกษา 2 ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ปฏิบัติงานอยู่ในจังหวัดที่ต่างกัน และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนต่างกัน

4. การประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตการศึกษา 2 จากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียน จะนำเสนอโดยจัดลำดับความถี่

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผล

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผลประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตการศึกษา 2 ใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria)

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อความสะดวกในการนำเสนอและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล อีกทั้งเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน จึงขอกำหนดไว้ดังต่อไปนี้

N	แทน	ขนาดหรือจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
df	แทน	ค่าชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ค่าผลบวกกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสอง (Mean Square)
F	แทน	ค่าที่ใช้ในการทดสอบเอฟ (F-Distribution)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพด้านต่าง ๆ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตการศึกษา 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่งไปจำนวน 89 ชุด ได้กลับคืนมาจำนวน 88 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.88 สำหรับรายละเอียดตามตัวแปร ได้จำแนกปรากฏผลดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ขนาดโรงเรียน		
ขนาดกลาง	33	37.5
ขนาดใหญ่	55	62.5
รวม	88	100.0

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จังหวัด		
สงขลา	13	14.8
ปัตตานี	24	27.3
นราธิวาส	33	37.5
สตูล	18	20.5
รวม	88	100.0
ประสบการณ์		
1 - 10 ปี	44	50.0
มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	44	50.0
รวม	88	100.0

จากตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตการศึกษา 2 จำนวน 88 คน จำแนกตามตัวแปรอิสระ ได้ดังนี้

1.1 ขนาดโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5

1.2 จังหวัด ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในจังหวัดยะลา จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในจังหวัดปัตตานี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 27.3 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในจังหวัดนราธิวาส จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในจังหวัดสตูล จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5

1.3 ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง 1-10 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารด้านวิชาการ โดยการแปรผลตามเกณฑ์สมบูรณ์ปรากฏผลดังรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาพื้นฐาน ในเขตการศึกษา 2

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน			
1	การจัดให้มีการอบรมครูเพื่อใช้หลักสูตร	3.59	.84	ดี
2	การจัดให้ความสะดวกแก่ครูอาจารย์ในการสอนของครูอาจารย์	3.58	.72	ดี
3	การจัดให้มีการติดตามประเมินผลการใช้แผนการสอนของครูอาจารย์	3.17	.95	ปานกลาง
4	การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ฝึกให้นักเรียนคิดเป็นทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น	3.49	.84	ปานกลาง
5	การจัดการนิเทศภายในโรงเรียน	3.08	.91	ปานกลาง
6	การจัดหาวัสดุต่าง ๆ สำหรับการผลิตสื่อการสอน	3.40	.98	ปานกลาง
7	การจัดบริการสื่อการสอนให้ได้รับความสะดวกในการนำไปใช้	3.44	.97	ปานกลาง

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
8	การจัดดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการอย่างถูกต้อง	4.17	.81	ดี
9	การจัดเอกสารประเมินผลการเรียนให้ครบถ้วน	4.00	.82	ดี
10	การจัดให้นำผลการประเมินผลการเรียนเพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนการสอน	3.55	.80	ดี
11	การจัดหาหนังสือเข้าห้องสมุดให้นักเรียนได้อ่านอย่างสม่ำเสมอ	3.57	.92	ดี
12	การจัดประชุม อบรม สัมมนา ทางวิชาการ	3.34	1.06	ปานกลาง
13	การจัดบริการหนังสือตำราให้ครูอาจารย์ได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	3.27	.94	ปานกลาง
14	การจัดให้ครูอาจารย์ไปศึกษานอกสถานที่	2.75	1.17	ปานกลาง
15	การจัดประชุมครูร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดนโยบายเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนงานวิชาการ	3.27	.94	ปานกลาง
16	การแต่งตั้งคณะทำงานการจัดทำแผนปฏิบัติการงานวิชาการของโรงเรียน	3.55	.95	ดี

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
17	การติดตามประเมินผลการใช้แผนปฏิบัติงานวิชาการ	3.39	.84	ปานกลาง
	รวม	3.45	.56	ปานกลาง

จากตาราง 3 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านวิชาการ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงานด้านวิชาการมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดี ได้แก่

การจัดดำเนินการวัดผลและประเมินการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการอย่างถูกต้อง $\bar{X}$ = 4.17, S.D. = .81 การจัดเอกสารประเมินผลการเรียนให้ครบถ้วน $\bar{X}$ = 4.00, S.D. = .82 สำหรับการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน $\bar{X}$ = 3.08, S.D. = .91 และการจัดให้ครูอาจารย์ไปศึกษานอกสถานที่ $\bar{X}$ = 2.75, S.D. = 1.17 ผู้บริหารปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลางส่วนในภาพรวมผู้บริหารปฏิบัติด้านวิชาการมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X}$ = 3.45, S.D. = .56

2.2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารงานด้านกิจการนักเรียน โดยการแปรผลตามเกณฑ์สัมบูรณ์ ปรากฏผลดังรายละเอียดในตาราง 4

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตการศึกษา 2

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
	การบริหารงานกิจการนักเรียน			
1	การวางแผนงานกิจการนักเรียน	3.60	.77	ดี
2	การจัดการปฐมนิเทศนักเรียน	3.84	.90	ดี
3	การควบคุมดูแลให้บุคลากรทุกฝ่ายปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้	3.60	.67	ดี
4	การจัดกิจกรรมช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาต่าง ๆ	3.72	.90	ดี
5	การจัดกิจกรรมสร้างวินัย ส่งเสริมประชาธิปไตยให้กับนักเรียน	3.69	.75	ดี
6	การจัดทำระเบียนสะสม เก็บหลักฐานและประวัตินักเรียน	3.48	1.04	ปานกลาง
7	การจัดให้ครูอาจารย์ นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานกิจการนักเรียน	3.41	.81	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
8	การนำข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหาของนักเรียน ครูอาจารย์ คณะกรรมการศึกษาไปปรับปรุง แก้ไข ปัญหางานกิจการนักเรียน	3.64	.86	ดี
9	การจัดให้บริการด้านสุขภาพอนามัย	3.93	.77	ดี
10	การจัดบริการอาหารกลางวัน	4.16	.74	ดี
	รวม	3.71	.56	ดี

จากตาราง 4 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงานด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี ได้แก่ การจัดบริการอาหารกลางวัน $\bar{X}$ = 4.16, S.D. = .74 การจัดบริการด้านสุขภาพอนามัย $\bar{X}$ = 3.93, S.D. = .77 สำหรับการจัดทำระเบียบสะสมเก็บหลักฐานและประวัตินักเรียน $\bar{X}$ = 3.48, S.D. = 1.04 และการจัดให้ครูอาจารย์นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานกิจการนักเรียน $\bar{X}$ = 3.41, S.D. =.81 ผู้บริหารปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง ส่วน

ในภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงานด้านการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดี $\bar{X}$ = 3.71, S.D. = .56

2.3 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารด้านบุคลากรโดยการแปรผลตามเกณฑ์สัมบูรณ์ ปรากฏผลดังรายละเอียดในตาราง 5

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตการศึกษา 2

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
	การบริหารงานบุคลากร			
1	การจัดโครงสร้างการบริหารบุคลากรเป็นระบบ	3.83	.76	ดี
2	การกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรแต่ละคนชัดเจน	4.22	.63	ดี
3	การมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของบุคลากร	4.10	.70	ดี

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
4	การควบคุม กำกับ ติดตาม และนิเทศ	3.76	.76	ดี
5	การส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร	3.91	.81	ดี
6	การดูแลและดำเนินการเกี่ยวกับสวัสดิการของบุคลากร	3.91	.89	ดี
7	การติดตามผลและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน	3.64	.79	ดี
8	การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน	3.61	.88	ดี
	รวม	3.87	.57	ดี

จากตาราง 5 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานบุคลากร เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงานด้านการบริหารงานบุคลากรมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดีทุกข้อ

2.4 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน งานธุรการและการเงิน โดยการแปรผลตามเกณฑ์สัมบูรณ์ ปรากฏผลดังรายละเอียดในตาราง 6

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานธุรการและการเงินของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตการศึกษา 2

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
	การบริหารงานธุรการและการเงิน			
1	การวางแผนงานในการบริหารงานธุรการ	3.91	.80	ดี
2	การดำเนินงาน กำกับ ดูแล ในการปฏิบัติงานธุรการและการเงินให้ถูกต้องตามระเบียบ	4.02	.79	ดี
3	การประเมินผลในการปฏิบัติงานธุรการและการเงินเป็นระยะ ๆ	3.68	.80	ดี
4	การส่งเสริมให้ใช้เงินงบประมาณ	4.14	.66	ดี

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
5	การจัดหางบประมาณ ตลอดจนวัสดุครุภัณฑ์ประจำปีให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน	3.88	.92	ดี
6	การกำกับดูแลเอกสารหลักฐานทางธุรการและการเงินให้เป็นปัจจุบัน	4.06	.79	ดี
	รวม	3.95	.62	ดี

จากตาราง 6 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานธุรการและการเงิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงานด้านการบริหารธุรการและการเงิน มีประสิทธิภาพในระดับดีทุกข้อ

2.5 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนงานด้านอาคารสถานที่ โดยการแปรผลตามเกณฑ์สัมบูรณ์ ปรากฏผลดังรายละเอียดในตาราง 7

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้านการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาพื้นฐาน ในเขตการศึกษา 2

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
	การบริหารงานอาคารสถานที่			
1	การจัดให้มีบุคลากรมีหน้าที่รับผิดชอบงานอาคารสถานที่	4.20	.68	ดี
2	การตกแต่งอาคารสถานที่ให้เป็นระเบียบ	3.69	.89	ดี
3	การวางแผนการใช้อาคารสถานที่	3.78	.75	ดี
4	การจัดให้มีการบำรุงรักษาอาคารสถานที่	3.70	.86	ดี
5	การจัดให้มีการใช้ประโยชน์ของบริเวณโรงเรียน	4.02	.83	ดี
6	การจัดให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการรักษาอาคารสถานที่	3.97	.88	ดี

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
7	การติดตามประเมินผลการใช้อาคารสถานที่	3.57	.85	ดี
	รวม	3.85	.63	ดี

จากตาราง 7 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานอาคารสถานที่เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงานด้านการบริหารงานอาคารสถานที่มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดีทุกข้อ

2.6 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยการแปรผลตามเกณฑ์สัมบูรณ์ ปรากฏผลดังรายละเอียดในตาราง 8

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตการศึกษา 2

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
	การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน			
1	การวางแผนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	3.86	.80	ดี
2	การจัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ	3.51	.91	ดี
3	การจัดบริการอาคารสถานที่และวัสดุ	3.93	.87	ดี
4	การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน	4.06	.78	ดี
5	การนำครูนักเรียนพัฒนาสาธารณประโยชน์ของชุมชน	3.62	.76	ดี
6	การนำครูนักเรียนร่วมกิจกรรมวันสำคัญของชุมชน	3.83	.86	ดี
7	การสนับสนุนด้านทรัพยากรจากชุมชน	3.45	.95	ปานกลาง
8	การได้รับการสนับสนุนด้านข้อเสนอแนะจากชุมชน	3.41	.95	ปานกลาง

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
9	การประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	3.51	.90	ดี
10	การพบปะกับผู้ปกครองนักเรียนและศิษย์เก่า เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีซึ่งกันและกัน	3.45	.98	ปานกลาง
11	การจัดกิจกรรมร่วมกับสถาบันอื่นในชุมชน	3.53	.87	ดี
	รวม	3.65	.66	ดี
	รวมทั้งสิ้น	3.75	.60	ดี

จากตาราง 8 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงานด้านการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดี ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน $\bar{X}$ = 4.06, S.D. = .78 การจัดบริการอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ของโรงเรียนแก่ชุมชน

$\bar{X}$ = 3.93, S.D. = .87 สำหรับการพบปะกับผู้ปกครอง นักเรียนและศิษย์เก่า เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีซึ่งกันและกัน $\bar{X}$ = 3.45 , S.D. = .98 และการสนับสนุนด้านทรัพยากรแก่ชุมชน $\bar{X}$ = 4.05, S.D. = .95 ผู้บริหารปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในภาพรวมผู้บริหารปฏิบัติงานด้านการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดี $\bar{X}$ = 3.65, S.D. = .66

สรุปผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพโดยภาพรวมทั้ง 6 งานอยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 3.75, S.D. = .60)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตการศึกษา 2 ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

ข้อความ	ขนาดโรงเรียน			
	กลาง		ใหญ่	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การบริหารงานด้านวิชาการ	3.3333	.6057	3.5155	.5785
2. การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน	3.6121	.5846	3.7636	.5451
3. การบริหารงานบุคลากร	3.7652	.6050	3.9364	.5511
4. การบริหารงานธุรการและการเงิน	3.7424	.6443	4.0697	.5708

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อความ	ขนาดโรงเรียน			
	กลาง		ใหญ่	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
5. การบริหารงานอาคารสถานที่	3.6840	.6132	3.9481	.6235
6. การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	3.4601	.6428	3.7686	.6418
รวม	3.5460	.5337	3.7695	.4703

จากตาราง 9 ค่าเฉลี่ยในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดกลาง อยู่ระหว่าง 3.3333 ถึง 3.7652 โรงเรียนขนาดใหญ่ อยู่ระหว่าง 3.5155 ถึง 4.0697 สรุปได้ว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงกว่าโรงเรียนขนาดกลาง

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

สมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตการศึกษา 2 ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความแตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าเอฟ เพื่อเปรียบเทียบระหว่างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ปรากฏดังรายละเอียดในตาราง 10

ตาราง 10 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตการศึกษา 2 ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

ด้านที่	ข้อความ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1	การบริหารงานวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	1	.68	.68	1.97
		ภายในกลุ่ม	86	29.81	.35	
		รวม	87	30.50		
2	การบริหารงานกิจการนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1	.47	.47	.15
		ภายในกลุ่ม	86	26.99	.31	
		รวม	87	27.46		

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้านที่	ข้อความ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
3	การบริหารงานบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	1	.60	.60	1.85
		ภายในกลุ่ม	86	28.11	.33	
		รวม	87	28.72		
4	การบริหารงานธุรการ และการเงิน	ระหว่างกลุ่ม	1	2.21	2.21	6.15*
		ภายในกลุ่ม	86	30.88	.36	
		รวม	87	33.09		
5	การบริหารงานอาคาร สถานที่	ระหว่างกลุ่ม	1	1.44	1.43	3.74*
		ภายในกลุ่ม	86	33.02	.38	
		รวม	87	34.46		
6	การบริหารงานความ สัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	1	1.96	1.96	4.76*
		ภายในกลุ่ม	86	35.47	.41	
		รวม	87	37.43		
	รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	1	1.03	1.03	4.21*
		ภายในกลุ่ม	86	21.06	.24	
		รวม	87	22.09		

*$p < .05$

จากตาราง 10 จากการวิเคราะห์ให้ข้อมูลของผู้บริหารโรงเรียนพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกันมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานธุรการและการเงิน ด้านการบริหารงานอาคารสถานที่ และการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของด้านที่แตกต่างในตาราง 10 พบว่า งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ผู้บริหารมีประสิทธิภาพดีกว่าทั้ง 3 ด้าน และด้านรวม โรงเรียนขนาดใหญ่สูงกว่าขนาดกลางทุกด้าน

3.2 ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

สมมติฐานข้อที่ 2 กล่าวว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตการศึกษา 2 ที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความแตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าเอฟ เพื่อเปรียบเทียบระหว่างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่างกัน ปรากฏดังรายละเอียดในตาราง 11

ตาราง 11 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตการศึกษา 2 ที่มีประสบการณ์ต่างกัน

ด้านที่	ข้อความ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1	การบริหารงานวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	1	.29	.29	.84
		ภายในกลุ่ม	86	30.19	.35	
		รวม	87	30.50		
2	การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1	.26	.26	.82
		ภายในกลุ่ม	86	27.19	.32	
		รวม	87	27.46		
3	การบริหารงานบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	1	.00	.00	.00
		ภายในกลุ่ม	86	28.72	.33	
		รวม	87	28.72		
4	การบริหารงานธุรการและการเงิน	ระหว่างกลุ่ม	1	.36	.36	.95
		ภายในกลุ่ม	86	32.72	.38	
		รวม	87	33.09		

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้านที่	ข้อความ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
5	การบริหารงานอาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	1	.22	.22	.55
		ภายในกลุ่ม	85	34.24	.39	
		รวม	87	34.46		
6	การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	1	.00	.00	.00
		ภายในกลุ่ม	86	37.42	.43	
		รวม	87	37.43		
	รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	1	.12	.12	.49
		ภายในกลุ่ม	86	21.96	.26	
		รวม	87	22.09		

จากตาราง 11 จากการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้บริหารโรงเรียนพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่างกันมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้

3.3 ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3

สมมติฐานข้อที่ 3 กล่าวว่าประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตการศึกษา 2 ที่ปฏิบัติงานอยู่คนละจังหวัด มีความแตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบ ค่า เอฟ เพื่อเปรียบเทียบระหว่างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดที่ต่างกัน ปรากฏดังรายละเอียดในตาราง 12

ตาราง 12 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตการศึกษา 2 ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนจังหวัดที่ต่างกัน

ด้านที่	ข้อความ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1	การบริหารงานวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.27	.42	1.22
		ภายในกลุ่ม	84	29.23	.35	
		รวม	87	30.50		
2	การบริหารงานกิจการนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.30	.43	1.39
		ภายในกลุ่ม	84	26.15	.31	
		รวม	87	27.46		

ตาราง 12 (ต่อ)

ด้านที่	ข้อความ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
3	การบริหารงานบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	3	1.14	.38	1.16
		ภายในกลุ่ม	84	27.58	.33	
		รวม	87	28.72		
4	การบริหารงานธุรการและการเงิน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.35	.45	1.19
		ภายในกลุ่ม	84	31.74	.38	
		รวม	87	33.09		
5	การบริหารงานอาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	3	2.15	.72	1.86
		ภายในกลุ่ม	84	32.31	.38	
		รวม	87	34.46		
6	การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	3	3.66	1.20	2.98
		ภายในกลุ่ม	84	33.83	.40	
		รวม	87	37.43		
	รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.44	.48	1.95
		ภายในกลุ่ม	84	20.65	.25	
		รวม	87	22.09		

จากตาราง 12 จากการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้บริหารโรงเรียนพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในจังหวัดที่แตกต่างกันมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้

4. ประมวลผลปัญหาข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไข ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตการศึกษา 2 จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน โดยนำเสนอตามลำดับความถี่ ซึ่งผลการประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะ แนวทางแก้ไขปัญหาในขอบข่ายการบริหารงาน 6 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานกิจการนักเรียน การบริหารงานบุคลากร การบริหารงานธุรการและการเงิน การบริหารงานอาคารสถานที่ และการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งเรียงตามลำดับรายด้านและความถี่ดังต่อไปนี้

4.1 ปัญหาและแนวทางแก้ไข ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานผู้บริหารโรงเรียน ดังรายละเอียดในตาราง 13

ตาราง 13 ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตการศึกษา 2

ข้อที่	ปัญหา	ความถี่	ข้อที่	แนวทางแก้ไขปัญหา	ความถี่
	การบริหารงานวิชาการ				
1.	ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะวิชาที่สอน	15	1.	ควรสรรหาบุคลากรตามวิชาเอกที่ทำการสอน	11
2.	ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์การสอนในวิชาต่าง ๆ	7	2.	ควรจัดอบรมเพิ่มเติมให้กับบุคลากรเป็นพิเศษ	7
3.	ผู้รับผิดชอบ ระดับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ขาดการนิเทศติดตามผล	3	3.	ควรจัดหาวัสดุและอุปกรณ์การสอนให้ครบทุกหมวดวิชา	4
4.	ครูไม่เตรียมการสอน	3	4.	ควรให้ศึกษานิเทศก์ทุกระดับ ทำการนิเทศตามเกณฑ์ที่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	3
5.	การนิเทศภายในไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร	2	5.	ผู้บริหารควรตรวจสอบให้ครูได้เตรียมการสอน	3
6.	ผู้บริหารโรงเรียนไม่สามารถบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร	2	6.	ควรจัดระบบนิเทศภายในโรงเรียนให้บรรลุผลอย่างจริงจัง	2
7.	ขาดหนังสือเรียนและคู่มือครู	2	7.	ควรจัดอบรมสัมมนาทางวิชาการให้ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง	2

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหา	ความถี่	ข้อที่	แนวทางแก้ไขปัญหา	ความถี่
			8.	ควรจัดหาคู่มือครูและหนังสือเรียนให้เพียงพอ	2
	การบริหารงานกิจการนักเรียน				
1.	นักเรียนมีฐานะยากจน และขาดแคลนทุนทรัพย์	5	1.	ควรสนับสนุนและจัดหาสิ่งที่จำเป็นให้กับนักเรียน เช่น เครื่องเขียนแบบเรียน เสื้อผ้า อาหารกลางวัน	6
2.	นักเรียนขาดสารอาหาร พัฒนาการทางด้านร่างกายไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควร	4	2.	ควรจัดงบประมาณสนับสนุนในโครงการอาหารกลางวันให้เพียงพอ	5
3.	นักเรียนขาดเรียน เนื่องจากสุขภาพอนามัยไม่ดี และผู้ปกครองไม่ให้ความสนใจ	3	3.	ควรประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครอง ให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหานักเรียนขาดเรียน	3
4.	ขาดแคลนครูแนะแนวทั้งระดับมัธยมและระดับประถม	2	4.	ควรให้มีการบรรจุครูแนะแนว โดยเฉพาะหรือให้การอบรมครูผู้ทำหน้าที่แนะแนว	2
5.	ระบบข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนไม่สมบูรณ์	2	5.	ควรจัดระบบข้อมูล ให้ถูกต้องทุกระดับทั้งระดับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และโรงเรียน	2

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหา	ความถี่	ข้อที่	แนวทางแก้ไขปัญหา	ความถี่
	การบริหารงานบุคลากร				
1.	ขาดแคลนบุคลากร	20	1.	ควรสนับสนุนบุคลากรให้เพียงพอ ทั้งฝ่ายการสอน และสนับสนุนการสอน	8
2.	ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะวิชา	7	2.	ควรจัดบุคลากรให้ครบทุกแขนงวิชา เช่น ครูดนตรี ครูเกษตร เป็นต้น	3
3.	การจัดประชุมสัมมนาไม่ตรงกับความต้องการของบุคลากร	3	3.	ควรสำรวจความต้องการก่อนจัดหลักสูตรการสัมมนา	3
4.	บุคลากรยังขาดความกระตือรือร้น	2	4.	ควรมีการพัฒนาองค์การ เพื่อให้ครูร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงาน	3
5.	ครูขาดขวัญและกำลังใจ ในการปฏิบัติงานเพราะมีความรู้สึกไม่ปลอดภัย	2	5.	ควรดูแลความปลอดภัยครู ให้มีความมั่นใจ โดยระดับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เยี่ยมปลอบขวัญอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	2
6.	ครูย้ายออกจากพื้นที่บ่อย ๆ เพราะกันดาร	2	6.	ควรประสานกับฝ่ายปกครอง และฝ่ายปราบปรามให้มีมาตรการ เพื่อให้ครูมีความปลอดภัย	2
7.	บุคลากรบางส่วนขาดความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่	2			

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหา	ความถี่	ข้อที่	แนวทางแก้ไขปัญหา	ความถี่
			7.	ควรพัฒนาเส้นทางคมนาคมให้ความสะดวกในการเดินทาง	2
			8.	ควรนิเทศติดตามผลเป็นระยะ ๆ และใช้ระบบพัฒนาองค์การมาใช้	2
	การบริหารงานธุรการและการเงิน				
1.	ขาดแคลนบุคลากรปฏิบัติงานทางด้านการธุรการและการเงิน	7	1.	ควรจัดบุคลากรในด้านการสนับสนุน เช่น บุคลากรทางด้านการเงิน	6
2.	ได้รับการจัดสรรงบประมาณล่าช้า	6	2.	ควรจัดสรรงบประมาณให้ทันกับความจำเป็น	5
3.	งบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอ	2	3.	ควรจัดสรรงบประมาณให้ตามความจำเป็น	2
4.	ครูมีเวลาน้อยในการปฏิบัติงานธุรการและการเงิน เพราะงานหลักคือสอน	2	4.	ควรจัดเจ้าหน้าที่ทางด้านธุรการและการเงินโดยเฉพาะ	2
5.	การจัดสรรงบประมาณซื้อวัสดุครุภัณฑ์ไม่ตรงกับความต้องการของโรงเรียน	2	5.	ควรให้โรงเรียนจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ด้วยตนเอง	2
6.	บุคลากรที่มีอยู่หลีกเลี่ยงทำหน้าที่การเงินเพราะต้องรับผิดชอบ	2	6.	ควรจัดตำแหน่งให้เจ้าหน้าที่การเงินโดยเฉพาะ	2
7.	งบประมาณรายหัวนักเรียนได้รับจัดสรรน้อย	2			

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหา	ความถี่	ข้อที่	แนวทางแก้ไขปัญหา	ความถี่
			7.	ควรเพิ่มงบประมาณรายหัวเพิ่มขึ้นอีก เนื่องจากมีผลต่อคุณภาพ	2
8.	ครูปฏิบัติงานธุรการและการเงิน ยังขาดความรู้ในการปฏิบัติ	2	8.	ควรอบรมสัมมนาเจ้าหน้าที่ธุรการ และการเงินปีละ 1 ครั้ง	2
	การบริหารงานอาคารสถานที่				
1.	อาคารไม่เพียงพอ	21	1.	ควรจัดสรรสร้างอาคารให้เพียงพอ	9
2.	ห้องเรียนพิเศษไม่เพียงพอ	7	2.	ควรสร้างอาคารเรียนให้เพียงพอและ จัดสรรอาคารเรียนโดยมีห้องพิเศษให้ เพียงพอ	4
3.	อาคารประกอบไม่เพียงพอ เช่น ห้องประชุม โรงฝึกงาน	2	3.	ควรสร้างอาคารประกอบให้เพียงพอ	2
4.	ไม่มีการวางแผนการใช้อาคาร	2	4.	ควรมีการวางแผนเกี่ยวกับอาคาร สถานที่ในระยะยาวในการต้อนรับ นักเรียนโครงการขยายโอกาส ทางการศึกษา	2
5.	เนื้อที่โรงเรียนมีจำกัดไม่สามารถ ขยายได้	2	5.	ควรสร้างอาคารเรียนอย่างน้อย 2 ชั้น หรือ 3 ชั้นขึ้นไป เพราะเนื้อที่โรงเรียน มีจำกัด	
6.	ไม่มีรั้วโรงเรียน สัตว์เลี้ยงเข้ามา อยู่ในบริเวณโรงเรียน	2	6.	ควรจัดงบประมาณสนับสนุนรั้วโรงเรียน	2

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหา	ความถี่	ข้อที่	แนวทางแก้ไขปัญหา	ความถี่
	การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน				
1.	ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา	5	1.	ควรวางแผนการประชาสัมพันธ์ในเรื่องการศึกษาต่อ	5
2.	ผู้ปกครองสนับสนุนการศึกษาระดับมัธยมศึกษาน้อยมากแต่มีค่านิยมให้เรียนศาสนา	4	2.	ควรแนะแนวเกี่ยวกับการศึกษาต่อและเรียนวิชาสามัญและอาชีพ	3
3.	ครูสัมพันธ์กับชุมชนค่อนข้างน้อย	3	3.	ควรจัดให้มีโครงการเพื่อนบประประชาชน เช่น โครงการเยี่ยมบ้านเป็นต้น	2
4.	ชุมชนให้ความร่วมมือโดยเสียสละกับโรงเรียนน้อยมาก	2	4.	ควรทำความเข้าใจกับชุมชนเพื่อสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา	2
5.	ชุมชนมารับบริการจากโรงเรียนค่อนข้างน้อย	2	5.	โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเพื่อชุมชุมมาใช้บริการ	2

ตาราง 13 แสดงว่าปัญหาอุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตการศึกษา 2 จากการให้ข้อมูลของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สรุปได้ดังนี้

4.1.1 การบริหารงานวิชาการ มีปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ คือ การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะวิชาที่สอน ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์การสอนในวิชาต่าง ๆ และผู้รับผิดชอบระดับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอไม่ได้นิเทศติดตามผลตามเกณฑ์ เป็นต้น สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหา เช่น ควรสรรหาบุคลากรตามวิชาเอก ควรจัดอบรมเพิ่มเติมให้กับบุคลากรเป็นพิเศษและควรจัดหาวัสดุและอุปกรณ์การสอนให้ครบทุกหมวดวิชา และควรให้ศึกษานิเทศก์และผู้รับผิดชอบทุกระดับทำการนิเทศตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

4.1.2 การบริหารงานกิจการนักเรียน ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ คือ นักเรียนมีฐานะยากจนและขาดแคลนทุนทรัพย์ นักเรียนขาดสารอาหารพัฒนาทางร่างกายไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควร นักเรียนขาดเรียนเนื่องจากสุขภาพอนามัยไม่ดีและผู้ปกครองไม่ให้ความสนใจ เป็นต้น สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาควรสนับสนุนและจัดหาสิ่งที่จำเป็นให้กับนักเรียน เช่น เครื่องเขียน แบบเรียน เสื้อผ้า ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในโครงการอาหารกลางวันให้เพียงพอ และควรประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหานักเรียนขาดเรียน เป็นต้น

4.1.3 การบริหารงานบุคลากร มีปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ คือ ขาดแคลนบุคลากร เป็นปัญหาสูงสุด รองลงมาตามลำดับคือ ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะวิชา เป็นต้น สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหา เช่น ควรสนับสนุนบุคลากรให้เพียงพอทั้งฝ่ายการสอนและสนับสนุนการสอน และควรจัดหาบุคลากรให้ครบทุกแขนงวิชา เช่น ครูดนตรี ครูเกษตร เป็นต้น

4.1.4 การบริหารงานธุรการและการเงิน มีปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ คือ ขาดแคลนบุคลากรปฏิบัติงานด้านธุรการและการเงิน ได้รับการจัดสรรงบประมาณล่าช้า และงบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอ เป็นต้น สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหา เช่น ควรจัดบุคลากรในด้านสนับสนุนการสอน การจัดสรรงบประมาณให้ทันกับความจำเป็นและควรจัดสรรงบประมาณให้ตามความจำเป็น เป็นต้น

4.1.5 การบริหารงานอาคารสถานที่ ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ คือ อาคารเรียนไม่เพียงพอ และห้องเรียนพิเศษไม่เพียงพอ เป็นต้น สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาควรจัดสรรอาคารเรียนให้เพียงพอ และจัดห้องพิเศษให้เพียงพอ เป็นต้น

4.1.6 การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญคือ ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ผู้ปกครองสนับสนุนการศึกษาระดับมัธยมศึกษาน้อยมาก เป็นต้น สำหรับแนวทางแก้ไขปัญหาควรวางแผนประชาสัมพันธ์ในเรื่องการศึกษาต่อและควรแนะแนวเกี่ยวกับการศึกษาต่อและเรียนวิชาสามัญและอาชีพ เป็นต้น